

KONVENCIJA MEDICRIME

MREŽA 24/7

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA ZA MREŽU 24/7 U OBLASTI KRIVOTVORENJA MEDICINSKIH PROIZVODA I SLIČNIH KRIVIČNIH DIJELA KOJA PREDSTAVLJAJU PRIJETNJE JAVNOM ZDRAVLJU (MEDICRIME)

Trenutna pandemijska situacija pokazala je da su kriminalne mreže vrlo brzo reagovala i uspostavile proizvodnju i trgovinu krivotvorenim medicinskim proizvodima povezanim s bolešću Covid-19. Još jednom se pokazalo da su proizvodnja i ilegalna trgovina rastuća i unosna pojava, koja predstavlja značajnu prijetnju javnom zdravlju u svim državama članicama Vijeća Evrope i šire. Ona je posljednjih godina postala sve globalnija jer se kriminalne mreže šire preko državnih granica i objedinjuju opseg i razmjere svog nezakonitog djelovanja. Ta pojava zahtijeva globalan i koordiniran odgovor.

Konvencija MEDICRIME[1] pruža jedinstven pravni okvir za domaću koordinaciju, razmjenu informacija i međunarodnu saradnju radi djelotvorne borbe protiv ovih krivičnih dijela. Ona također predviđa međunarodnu saradnju u krivičnim stvarima, uključujući borbu protiv krivotvorenih medicinskih proizvoda i drugih sličnih krivičnih dijela, što zahtijeva čvrstu i smislenu strukturu za pojačanu saradnju između nadležnih pravosudnih organa i organa za provođenje zakona na nacionalnom nivou. Ipak, uprkos hitnoj potrebi, kontakti između potpisnika Konvencije i trećih zemalja ograničeni su ili nepostojeći. Nepostojanje veza između različitih vlasti jasno ometa razmjenu informacija ključnih za razbijanje organiziranih kriminalnih mreža uključenih u sve faze ilegalnog lanca snabdijevanja, posebno distribucije i trgovine, te na kraju smanjuje djelotvornost borbe protiv krivotvorenja medicinskih proizvoda.

Cilj predložene „Mreže MEDICRIME 24/7“ (u daljem tekstu: Mreža 24/7) jeste jačanje međunarodne saradnje u krivičnim stvarima radi borbe protiv krivotvorenja medicinskih proizvoda i drugih sličnih krivičnih djela. Zamišljena je kao jednostavan, prilagodljiv i ekonomičan mehanizam koji omogućava trenutnu razmjenu ključnih policijskih i pravosudnih informacija tokom 24 sata, sedam dana u sedmici.

Uprkos postojanju nekoliko međunarodnih mreža za saradnju, stvaranje specijalizirane mreže za MEDICRIME konvenciju od ključnog je značaja uslijed visokog nivoa specijalizacije potrebnog u ovoj oblasti. Ciljevi ove specijalizirane mreže su dvojaki: prvo, razvijanje djelotvorne saradnje između svih aktera uključenih na nacionalnom nivou; i, drugo, postizanje brze i adekvatne saradnje na međunarodnom nivou.

2. PRAVNI OKVIR ZA MREŽU 24/7

Konvencija MEDICRIME pruža potrebne pravne osnove na kojima bi se mogla izgraditi Mreža 24/7, kao mjera za sprečavanje i djelotvornu borbu protiv krivotvorenja medicinskih proizvoda i sličnih krivičnih djela koja predstavljaju prijetnje javnom zdravlju. Na primjer, članom 17. predviđaju se saradnja i razmjena informacija između nadležnih nacionalnih vlasti, dok poglavlje VII Konvencije pokriva međunarodne aspekte.

Poglavljem VII predviđaju se dva mehanizma međunarodne saradnje: prvi, koji pokriva krivična pitanja (čl. 21); i drugi, koji pokriva prevenciju i druga upravna pitanja (čl. 22).

Što se tiče međunarodne saradnje u krivičnim stvarima, Konvencija (čl. 21.) predviđa da će „Strane sarađivati jedna s drugom, [...] u skladu s relevantnim međunarodnim i regionalnim instrumentima i aranžmanima dogovorenim na osnovu jedinstvenih ili recipročnih zakona i svojih domaćih zakona, u najširem mogućem obimu, u svrhu istraga ili postupaka u vezi s krivičnim djelima utvrđenim u skladu s ovom Konvencijom, uključujući zapljenu i konfiskaciju“.

Drugi mehanizam za međunarodnu saradnju na prevenciji i drugim upravnim mjerama ima za cilj, prije svega, zaštitu i pružanje pomoći žrtvama. Njime se određuje nacionalna žarišna tačka koja će biti odgovorna za prenos i primanje zahtjeva za informacije i/ili saradnju u vezi s borbom protiv krivotvorenih medicinskih proizvoda i sličnih krivičnih djela koja predstavljaju prijetnje javnom zdravlju (čl. 22) .

Studija izvodljivosti Mreže 24/7 za konvenciju MEDICRIME pripremljena je u okviru projekta NA FAMED[2]. U toj studiji je razmotreno uspješno iskustvo postojećih mreža Vijeća Evrope, uključujući mreže Budimpeštanske konvencije o kibernetičkom kriminalu[3] i Protokol iz Rige o sprečavanju terorizma[4], i preporučuje se stvaranje Mreže 24/7 i njezina promocija.

3. ODREĐIVANJE ŽARIŠNIH TAČKA

U studiji izvodljivosti ukazuje se na to da strane mogu odlučiti da osnuju specijalizirane jedinice, bilo u okviru vlastitih tijela za provođenje zakona ili tužilaštava, po mogućnosti sa ovlaštenjima da djeluju u pitanjima međunarodne saradnje.

Ako imenovana žarišna tačka nema nadležnost za uzajamnu međunarodnu pomoć ili izručenje, strane moraju osigurati da ona bude u mogućnosti da djelotvorno i brzo koordinira svoje postupanje sa nadležnim vlastima.

4. ODGOVORNOSTI ŽARIŠNIH TAČKA

Unutar Mreže 24/7, svaka žarišna tačka bila bi odgovorna za razmjenu informacija i mora djelovati u skladu s domaćim zakonima i primjenjivim međunarodnim obavezama. Autori studije izvodljivosti preporučuju dodjeljivanje sljedećih obaveza Žarišnoj tački 24/7:

- pružanje neposredne pomoći u svrhu istraga ili postupaka u vezi s krivičnim djelima u okviru Konvencije MEDICRIME;
- omogućivanje ili, ako to domaći zakoni i praksa dozvoljavaju, pružanje tehničkih savjeta, prikupljanje dokaza, pružanje pravnih informacija i lociranje osumnjičenih;
- pružanje informacija o postojećem sistemu za pomoć žrtvama krivičnih djela u okviru Konvencije MEDICRIME;
- omogućivanje ili izvršavanje zahtjeva za međunarodnu saradnju u vezi s krivičnim djelima obuhvaćenim Konvencijom MEDICRIME;
- omogućivanje zaštite i pružanje pomoći žrtvama krivičnih djela obuhvaćenih Konvencijom MEDICRIME;
- ubrzavanje djelotvornih kontakata između strana i trećih zemalja.

5. ULOGA I ODGOVORNOSTI VIJEĆA EVROPE

Sekretarijat Vijeća Evrope bit će prvenstveno odgovoran za pristup, čuvanje i ažuriranje liste imenovanih žarišnih tačaka. Vijeće Evrope će se pobrinuti da svi podaci i informacije budu zaštićeni na odgovarajući način.

Vijeće Evrope neće biti uključeno u praktično djelovanje Mreže 24/7. Ono neće nadgledati koje žarišne tačke razmjenjuju informacije niti će znati sadržaj razmijenjenih informacija.

Međutim, kako bi se olakšalo djelotvorno funkcionisanje Mreže 24/7, Vijeće Evrope će sazivati redovne sastanke žarišnih tačaka. Ti sastanci će omogućiti članovima da ocjenjuju rad Mreže 24/7, razmjenjuju najbolje prakse i unapređuju međusobno povjerenje.

6. FUNKCIONIRANJE MREŽE 24/7

Osnivanje Mreže 24/7 predviđeno je projektnim prijedlogom, čije se finansiranje dobrovoljnim prilozima trenutno razmatra. Budući projekt će ispitati ključne tehničke aspekte za uspostavljanje takve mreže. Ta pitanja uključuju parametre nacionalne strukture, postupak odabira nacionalnih žarišnih tačaka (pravosudnih organa i/ili organa za provođenje zakona), razvoj programâ obuke (npr. o međunarodnoj saradnji, provođenju Konvencije MEDICRIME i operativnoj ulozi žarišnih tačaka), nacionalne mjere za razmjenu informacija, uključujući dokaze, između relevantnih stručnjaka (zdravstvenih radnika, tužilaca, policijskih službenika, carinika), administrativne formalnosti, itd.

7. RESURSI

Razvoj i funkcioniranje Mreže 24/7 zavisit će o vanbudžetskim doprinosima, mobiliziranim i korištenim u skladu s pravilima i procedurama Vijeća Evrope.

BILJEŠKE

[1] *Konvencija Vijeća Evrope o krivotvorenju medicinskih proizvoda i sličnim krivičnim dijelima koja predstavljaju prijetnje javnom zdravlju* (Konvencija MEDICRIME), CETS br. 211, Moskva, 28. oktobra 2011, vidi posebno članove 17, 21 i 22.

[2] Procjena potreba – Krivotvoreni medicinski proizvodi (engl. "Needs Assessment – Falsified Medical Products (NA-FAMED)).

[3] Vijeće Evrope, *Konvencija o kibernetičkom kriminalu*, ETS br. 185, Budimpešta, 23. novembra 2001.

[4] Vijeće Evrope, *Dodatni protokol uz Konvenciju Vijeća Evrope o sprečavanju terorizma*, CETS br. 217, Riga, 22. oktobra 2015.

Projekt NA FAMED (septembar 2020 – juli 2021)

Procjena potreba - projekt krivotvorenih medicinskih proizvoda (NA- FAMED) prvi je projekt saradnje na Konvenciji Vijeća Evrope o krivotvorenju medicinskih proizvoda i sličnim krivičnim djelima koja predstavljaju prijetnje javnom zdravlju (poznatoj kao Konvencija MEDICRIME) koju provodi Jedinica za krivičnopravnu saradnju. Ovaj projekt je osmišljen za pružanje tehničke pomoći i podrške državama potpisnicama Konvencije MEDICRIME i drugim zemljama u borbi protiv krivotvorenja medicinskih proizvoda i sličnih krivičnih dijela.

INFORMACIJE

Sekretarijat Konvencije MEDICRIME

Generalni direktorat I - Ljudska prava i vladavina prava

Direkcija za informaciono društvo i borbu protiv kriminala

Vijeće Evrope

F-67075 Strasbourg Cedex

www.coe.int/medicrime

medicrime@coe.int

www.coe.int

Vijeće/Savjet Evrope je vodeća organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Sastoji se od 47 država

članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice

Vijeća/Savjeta Evrope potpisnice su

Evropske konvencije o ljudskim pravima, sporazuma koji ima za cilj da zaštiti prava čovjeka, demokratiju i

vladavinu prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primjenu Konvencije u državama članicama.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE